

VII ZAKLJUČAK

Shodno statistici koju je početkom decembra, na sastanku sa predstavnicima OEBSa, Medijske organizacije Jugoistočne Evrope i Međunarodnog instituta za medije izneo zamenik premijera i ministar unutrašnjih poslova Iвица Dačić, u Srbiji se broj napada na novinare u 2009. godini smanjio za pola u odnosu na 2008, kada ih je bilo 138. Ovu statistiku, nažalost, pokvario je talas napada na B92 i, pre svega, na autorku Insajdera Brankicu Stanković, koji su usledili nakon početka emitovanja najnovijeg serijala emisija o vođama ekstremnih navijačkih i desničarskih grupa. Posmatrano u kontekstu masovnih protesta povodom jednostranog proglašenja nezavisnosti Kosova i hapšenja Radovana Karadžića, i brojnih napada na novinare upravo na tim protestima, a koji su obeležili 2008. godinu, čini se da je ohrabrujuća statistika koju je ministar izneo, pre rezultat spleta okolnosti, nego suštinski povoljnije klime za rad medija i novinara u godini za nama. Napadi na Brankicu Stanković upravo su pokazali da u javnom prostoru u Srbiji i dalje postoje teme i društveni problemi o kojima je izuzetno rizično pisati i izveštavati. Činjenica da se deo medijske scene pridružio napadima na B92, optužujući ovu kuću za vođenje orkestrirane hajke protiv sporta uopšte, ukazala je i na odsustvo elementarne solidarnosti unutar struke. Ono što je moglo da raduje, jesu odlučne reakcije najviših državnih zvaničnika koji su javno stali u zaštitu napadnute novinarke. Serija emisija na Televiziji B92 imala je za svoj direktan rezultat hitne izmene krivičnog zakonodavstva. Međutim, iako je jedan broj napadača uhapšen, stiče se utisak da su najodgovorniji i dalje van domašaja pravde.

Upravo suprotno iznetoj statistici, 2009. ostaće zapamćena kao godina restriktivnog Zakona o javnom informisanju, izmena Zakona o radiodifuziji kojima je povećan uticaj vlasti na sastav nezavisnog regulatornog tela, daljih opstrukcija privatizacije lokalnih i regionalnih javnih medija, kašnjenja u implementaciji Strategije digitalizacije, kao i nedolotvornih mera Vlade za pomoć medijima u uslovima krize. Istovremeno, čak i oni pozitivni primeri odnosa vlasti prema medijskoj sferi, kao što su izmene Krivičnog zakonika, na način da se oštrije sankcionišu napadi na novinare, predstavljali su tek izolovane slučajeve, a ne deo šire strategije unapređenja pravnog okvira i medijskog ambijenta. Najavljena medijska strategija i intenzivan rad na daljem usklađivanju propisa sa evropskim standardima i zakonodavstvom, nisu odmakli dalje od tih najava. Celu 2009. godinu karakteriše dalje ekonomsko propadanje medija i nespremnost vlasti da se sa brojnim problemima u ovom sektoru ozbiljno i odgovorno suoči, s poraznim rezultatima po medijski pluralizam i ostvarivanje funkcije medija u demokratskom društvu.